

โรคติดเชื้อเสฟติดให้โทษคงวินิจฉัยลำบากถ้าคนไข้ไม่บอก

บางทีในรายที่ใช้เข็มฉีดเข้าเส้นอาจเห็นรอยฉีกเป็นทางตามแนวของเส้นเลือด เหมือนเครื่องหมายทางรถไฟในแผนที่ ถ้าพบอย่างนี้ให้สงสัยและซักประวัติ ๆ

โรคพิษสุราเรื้อรังถ้าไม่กำลังอาละวาดก็คงบอกยาก

เรื่องทุพพลภาพแขนคว้นชาคว้น ใครๆ เห็นคงรู้ไม่จำเป็นต้องให้หมอรับรอง ส่วนจิตเพื่อนไม่สมประกอบคุยพอจะรู้ได้

สรุปการออกใบรับรองแพทย์ไม่จำเป็นต้องตรวจให้ละเอียด เพียงแต่เห็นคนไข้และสัมภาษณ์คนไข้ให้ละเอียด ก็อาจออกใบรับรองแพทย์ได้

ชาญ โทษกุล

แผนกอายุรศาสตร์ ร.พ. จุฬาลงกรณ์

ถาม

ผู้ป่วยชาย อายุ 32 ปี ได้รับอุบัติเหตุจากรถยนต์ มีแผลหวิวหวิวที่ขา ไม่เคยได้รับการฉีดภูมิคุ้มกันเชือดบาดทะยักมาก่อน จะให้ Tetanus toxoid อย่างเดียวพอหรือไม่ Human antitetanus globulin มีขายไหม ?

ตอบ

ผู้ป่วยรายนี้จัดอยู่ในกลุ่มผู้ที่ไม่เคยได้รับ

การฉีดภูมิคุ้มกัน และมีแผลกว้างขวาง ฉะนั้นการให้ toxoid อย่างเดียวคงจะไม่พอ เพราะ toxoid ขนาดแรกจะไม่ให้ภูมิคุ้มกันในระดับที่เพียงพอ (0.01 หน่วยต่อ น้ำเหลือง 1 มล.) เมื่อฉีดขนาดแรก 1 เดือนหรือกว่านั้นภูมิคุ้มกันจะขึ้นถึงระดับที่ใช้การได้ประมาณวันที่ 10 หลังฉีดและจะคงอยู่ได้ประมาณ 1 ปี

ในช่วงเวลา 4-5 สัปดาห์แรกผู้ป่วยมีภูมิคุ้มกันไม่ถึงระดับที่ใช้การได้ การให้ passive immunization จึงเป็นของจำเป็นมาก วิธีที่ปลอดภัยควรให้ human antitetanus globulin 250 หน่วย (1 มล. มี 125 หน่วย) ซึ่งพอจะหาซื้อได้เมืองไทย แต่ราคาค่อนข้างแพง ควรให้ฉีดเข้ากล้ามเนื้อพร้อมกับ toxoid ขนาดแรก แต่แยกฉีดไม่เข้าที่กัน human antitetanus globulin ขนาด 250 หน่วยไม่มีผลต่อการสร้างภูมิคุ้มกันของ active immunization และจะให้ภูมิคุ้มกันที่พอเพียง นานประมาณ 4-5 สัปดาห์

ถ้าหา human antitetanus globulin ไม่ได้จะให้ antitoxin ที่เตรียมจากม้าก็ได้ ขนาด 3000 หน่วย ใช้ในผู้ที่ไม่มีปฏิกิริยาเมื่อทดสอบฉีดเข้าผิวหนัง นอกจากนั้นการให้ยาปฏิชีวนะและการรักษาแผลให้สะอาดก็เป็นเรื่องสำคัญ

ไพรัช ดีสุดจิต

แผนกเวชศาสตร์ป้องกัน ร.พ. จุฬาลงกรณ์